

Asia C-502/22

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

22.7.2022

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Conseil d'État (ylin hallintotuomioistuin, Ranska)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

22.7.2022

Kantaja

Association interprofessionnelle des fruits et légumes frais (Interfel)

Vastaaja

Ministère de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire

CONSEIL D'ÉTAT
lainkäyttökokoonpanossa

[--]

ASSOCIATION
INTERPROFESSIONNELLE DES
FRUITS ET LEGUMES FRAIS

[--]

Kun otetaan huomioon seuraavat menettelyyn liittyvät seikat:

Association interprofessionnelle des fruits et légumes frais (Interfel) (Tuoreiden hedelmien ja vihannesten toimialakohtainen yhteenliittymä, jäljempänä Interfel) toimitti Conseil d'État'n kirjaamoon 5.3.2021 kannekirjelmän ja 8.7.2022 kantajan vastauksen, joissa se vaatii, että Conseil d'État

1) kumooa toimivallan ylittämisen perusteella ministre de l'agriculture et de l'alimentationin (maatalous- ja ruokaministeri, Ranska) tekemän päätöksen, jolla tämä kieltäytyi laajentamasta pitkää eli hollantilaista kurkkua koskevan, Interfelin puitteissa markkinointivuosiksi 2021–2023 tehdyn toimialakohtaisen sopimuksen

soveltamisalaa, ja saman ministerin päätöksen, jossa implisiittisesti hylätään kyseisestä päätöksestä tehty oikaisuvaatimus;

2) määrää ministre de l'agriculture et de l'alimentationin hallintoprosessilain L. 911-1 ja L. 911-2 §:n perusteella käsittelemään uudelleen sen vaatimuksen pitkää eli hollantilaista kurkkua koskevan, markkinointivuosiksi 2021–2023 tehdyn toimialakohtaisen sopimuksen soveltamisalan laajentamisesta kahden kuukauden kuluessa ratkaisun tiedoksiannosta;

[– –]

Interfel väittää, että

– 7.9.2020 tehty päätös on riittämättömästi perusteltu ja siinä on jätetty huomiotta maatalous- ja merikalastuslain (code rural et de la pêche maritime) L. 632-4 §:n viimeinen momentti;

– 7.9.2020 päivätyn päätöksen tehnyt viranomais ei ollut toimivaltainen;

– soveltamisalan laajentamisen kieltävä päätös on ristiriidassa oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden kanssa;

– soveltamisalan laajentamisen kieltävä päätös on harkintavallan väärinkäyttöä siitä syystä, että kyseinen hallintoviranomainen on harjoittanut tarkoituksenmukaisuuden eikä lainmukaisuuden valvontaa;

– soveltamisalan laajentamisen kieltävä päätös sisältää ilmeisen arviointivirheen, sillä Interfel on osoittanut kokoluokittelutoimenpiteiden laatuvaikutuksen;

– soveltamisalan laajentamisen kieltävä päätös, joka perustuu siihen, ettei 9.9.2015 annetun asetuksen (EU) N:o 2015/1535 210 artiklan mukaista tiedoksiantoa ole tehty, sisältää oikeudellisen virheen ja tosiseikkoja koskevan virheen.

Ministre de l'agriculture et de l'alimentation vaati 22.4.2022 saapuneeksi kirjatussa vastineessaan kanteen hylkäämistä. Kantajan esittämät kanneperusteet eivät hänen mukaansa ole perusteltuja.

[– –]

Kun otetaan huomioon

– 17.12.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013,

– 9.9.2015 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi N:o 2015/1535,

– 7.6.2011 annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 543/2011,

– 12.7.2018 annettu komission delegoitu asetus (EU) N:o 2019/428,

[– –]

Toteaa seuraavaa:

- 1 Asiaan liittyvästä aineistosta ilmenee, että maatalous- ja merikalastuslain L. 632-1 §:n perusteella tunnustettu toimialakohtainen maatalousorganisaatio Interfel teki 10.6.2020 pitkää eli hollantilasta kurkkua koskevan toimialakohtaisen sopimuksen markkinointivuosiksi 2021–2023. Interfel-yhteenliittymä pyysi ministre de l'agriculture et de l'alimentationilta kyseisen sopimuksen soveltamisalan laajentamista. Ministeri kieltäytyi 7.9.2020 antamallaan päätöksellä sopimuksen soveltamisalan laajentamisesta. Interfel vaatii, että kyseisen päätös sekä implisiittinen päätös, jolla ministeri hylkäsi Interfelin kyseisestä hylkäävästä päätöksestä tekemän oikaisuvaatimuksen, kumotaan toimivallan ylittämisen perusteella.
- 2 Yhtäältä maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 164 artiklassa säädetään seuraavaa: ”1. Jos jäsenvaltion yhdellä tai useammalla talousalueella toimiva hyväksytty tuottajaorganisaatio, hyväksytty tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymä tai hyväksytty toimialakohtainen organisaatio katsotaan jonkin tuotteen tuotannon, kaupan tai jalostuksen osalta edustavaksi, kyseinen jäsenvaltio voi mainitun organisaation pyynnöstä velvoittaa tuohon organisaatioon tai yhteenliittymää kuulumattomat, kyseisellä yhdellä tai useammalla talousalueella toimivat muut toimijat, jotka voivat olla yksittäisiä tuottajia tai ryhmiä, noudattamaan tietyllä ajanjaksolla joitakin sopimuksia, päätöksiä ja yhdenmukaistettuja menettelytapoja, joista on sovittu kyseisessä organisaatiossa. / – – 4. Säännöillä, joiden soveltamisalan laajentamista muihin toimijoihin voidaan pyytää 1 kohdassa säädetyllä tavalla, on oltava jokin seuraavista tavoitteista: / – – b) tuotantoa koskevat säännöt, jotka ovat unionin tai kansallisessa sääntelyssä vahvistettuja tiukemmat; / – – d) kaupan pitäminen; / – – k) vähimmäislaatujen sekä pakkaamista ja esillepanoa koskevien vähimmäisvaatimusten määrittely; – – / Kyseiset säännöt eivät saa aiheuttaa vahinkoa asianomaisen jäsenvaltion tai unionin muille toimijoille, ne eivät saa estää uusia toimijoita pääsemästä markkinoille, niillä ei saa olla 210 artiklan 4 kohdassa lueteltuja vaikutuksia, eivätkä ne saa olla muutoin ristiriidassa voimassa olevien unionin oikeuden tai kansallisten sääntöjen kanssa – – .”
- 3 Toisaalta 17.12.2013 annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 75 artiklassa säädetään seuraavaa: ”1. Kaupan pitämisen vaatimuksia voidaan soveltaa yhteen tai useampaan seuraavista tuotteista ja aloista: / – – b) hedelmät ja vihannekset; – – / 3. Rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 26 artiklan soveltamista edellä 1 kohdassa tarkoitettujen kaupan pitämisen vaatimukset voivat koskea yhtä tai useampaa seuraavista seikoista,

jotka on määritelty ala- tai tuotekohtaisesti ja jotka perustuvat kunkin alan ominaispiirteisiin, tarpeeseen säännellä markkinoille saattamista ja tämän artiklan 5 kohdassa määriteltyihin edellytyksiin: / – – b) luokittelukriteerit, kuten luokittelu, paino, kokoluokittelu, ikä ja luokka; – –.” Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta 7.6.2011 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011, sellaisena kuin se on muutettuna täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011 muuttamisesta hedelmä- ja vihannesalalla sovellettavien kaupan pitämisen vaatimusten osalta 12.7.2018 annetulla komission delegoidulla asetuksella (EU) N:o 2019/428, 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: ”– – Hedelmien ja vihannesten, joihin ei sovelleta kaupan pitämisen erityisvaatimuksia, on oltava kaupan pitämisen yleisvaatimusten mukaisia. Jos tuotteiden haltija voi osoittaa tuotteidensa olevan jonkin Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission (UN/ECE) hyväksymän sovellettavan standardin mukaisia, niitä pidetään kaupan pitämisen yleisvaatimusten mukaisina.” Kurkkuja ei mainita saman asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa, jossa vahvistetaan luettelo hedelmistä ja vihanneksista, joille määritetään kaupan pitämisen erityisvaatimus. Kurkkujen pitämistä kaupan ja niiden kauppalaadun valvontaa koskevan UN/ECEn FFV-15-laatuvaatimuksen mukaan kurkkujen koko määräytyy painon perusteella tai tarkastelemalla halkaisijaa ja pituutta yhdessä.

- 4 Asiaan liittyvästä aineistosta ilmenee, että toimialakohtaisessa sopimuksessa, jonka Interfel teki pitkän eli hollantilaisen kurkun kaupan pitämistä koskevista säännöistä markkinointivuosiksi 2021–2023, määrätään, että Manner-Ranskassa tuotetut ja ekstraluokkaan tai I luokkaan kuuluvina myytävien kurkkujen koko määräytyy yksinomaan painon perusteella, pois lukien halkaisijan ja pituuden yhdistävät kokoluokitteluasteikot; että niiden vähimmäispaino on 250 grammaa; ja että ekstraluokkaan tai I luokkaan kuuluvien kurkkujen on oltava tasakokoisia ja samassa pakkauksessa saa olla ainoastaan tuotteita, jotka vastaavat samaa määritellyn kokoluokitteluasteikon luokkaa. Nämä määräykset ovat täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011 mukaisia sääntöjä ankarammat, sillä siinä esitetyssä hedelmien ja vihannesten kaupan pitämisen yleisessä laatuvaatimuksessa ei mainita minkäänlaista sääntöä tuotteiden kokoluokittelusta eikä sitä ole kurkkujen osalta täydennetty tietyllä kaupan pitämistä koskevalla vaatimuksella, ja ne ovat ankarammat kuin UN/ECEn FFV-15-laatuvaatimusten säännöt.
- 5 Soveltamisalan laajentamista koskevan vaatimuksensa tueksi Interfel-yhteenliittymä perusteli näitä lisävaatimuksia tarpeella taata kuluttajille myytävien kurkkujen laatu. Edellä 2 kohdassa lainatuissa, 17.12.2013 annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 164 artiklan 4 kohdan säännöksissä kuitenkin nimenomaisesti sallitaan unionin sääntelyssä vahvistettuja sääntöjä tiukemmista säännöistä määräävien sopimusten soveltamisalan laajentaminen ainoastaan b alakohdassa mainittujen ’tuotantoa koskevien sääntöjen’ alalla.

6 Vastaus, joka on annettava kanneperusteeseen, jonka mukaan kyseinen ministeri ei saanut laillisesti kieltäytyä laajentamasta riidanalaisen sopimuksen soveltamisalaa, sillä Interfel katsoo osoittaneensa, kuinka edullinen laatuvaikutus on niillä kokoluokittelutoimenpiteillä, joiden soveltamisalan laajentamista vaaditaan, on riippuvainen vastauksesta seuraaviin kysymyksiin:

1) Onko asetuksen (EU) N:o 1308/2013 164 artiklan tulkittava tarkoittavan, että siinä sallitaan unionin sääntelyssä vahvistettuja sääntöjä tiukempia sääntöjä sisältävien toimialakohtaisten sopimusten soveltamisalan laajentaminen paitsi kyseisen artiklan b alakohdassa mainittujen 'tuotantoa koskevien sääntöjen' alalla, myös kaikilla a ja c–n alakohdassa mainituilla muilla aloilla, joiden osalta siinä säädetään, että toimialakohtaisen sopimuksen soveltamisalan laajentamista voidaan pyytää;

2) Onko silloin, kun tietystä hedelmien tai vihannesten luokasta ei ole annettu nimenomaisia unionin sääntöjä, asetuksen (EU) N:o 1308/2013 164 artiklan tulkittava tarkoittavan, että siinä sallitaan Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission vahvistamia vaatimuksia tiukempia sääntöjä sisältävien toimialakohtaisten sopimusten soveltamisalan laajentaminen.

7 Edellä 6 kohdassa mainitut kysymykset ovat tämän oikeusriidan ratkaisun kannalta olennaisen tärkeitä, ja niihin liittyy tulkintaa koskevia vakavia vaikeuksia, sillä Euroopan unionin tuomioistuimella ei ole oikeuskäytäntöä, jossa selvennettäisiin kyseessä olevien säännösten tavoitetta ja ulottuvuutta. Näin ollen nämä kysymykset on esitettävä Euroopan unionin tuomioistuimelle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla, ja Interfelin kanteen käsittelyä on lykättävä, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on antanut ratkaisunsa.

ANTAA SEURAAVAN VÄLIPÄÄTÖKSEN:

1 kohta: Interfelin kanteen käsittelyä lykätään, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on ratkaissut seuraavat kysymykset:

1) Onko maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 164 artiklan tulkittava tarkoittavan, että siinä sallitaan unionin sääntelyssä vahvistettuja sääntöjä tiukempia sääntöjä sisältävien toimialakohtaisten sopimusten soveltamisalan laajentaminen paitsi kyseisen artiklan b alakohdassa mainittujen 'tuotantoa koskevien sääntöjen' alalla, myös kaikilla a ja c–n alakohdassa mainituilla muilla aloilla, joiden osalta siinä säädetään, että toimialakohtaisen sopimuksen soveltamisalan laajentamista voidaan pyytää;

2) Onko silloin, kun tietystä hedelmien tai vihannesten luokasta ei ole annettu nimenomaisia unionin sääntöjä, asetuksen (EU) N:o 1308/2013 164 artiklan tulkittava tarkoittavan, että siinä sallitaan Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan

talouskomission vahvistamia vaatimuksia tiukempia sääntöjä sisältävien toimialakohtaisten sopimusten soveltamisalan laajentaminen.

[--]

TYÖASIAKIRJA